

Nr 542

Av herrar **Alexanderson** och **Wallmark**, om anslag för upprättande av generalplan och byggnadsplan i vissa lantmäteridistrikt.

(Lika lydande med motion nr 668 i Andra kammaren)

Arbetsbalansen inom lantmäteriväsendet är mycket besvärande och visar på många håll snarare tendens att öka än att minska. Särskilt kännbart är detta förhållande inom de expansiva områdena omkring de största städerna och därtill hörande fritidsområden. Till belysning härav må lämnas följande uppgifter rörande situationen i Stockholms län.

Arbetsbalansen för Östhammars och Norrtälje lantmäteridistrikt är synnerligen allvarlig med långa väntetider och ekonomiska förluster som följd för den förrättningsökande allmänheten och för kommunerna.

Av överlantmätarnas årsberättelser rörande lantmäteriförhållandena i länen år 1963 framgår att Stockholms län tillhör ett av de mest arbetstyngda länen i riket och att Östhammars och Norrtälje distrikt är de utan jämförelse hårdast belastade inom länet.

Den vanligast förekommande förrättningsformen är avstyckning. Ur årsberättelsen för Stockholms län har hämtats följande utdrag rörande antalet avstyckningsförrättningar.

	Avstyckning för jordbruks- eller skogs- bruksändamål	Avstyckning för fritids- ändamål	Andra av- styckningar
<i>Östhammars distrikt</i>			
Under året tillkomna	10	258	34
» » avslutade	7	113	27
» » inställda eller återkallade	1	10	2
Vid årets slut påbörjade men icke avslutade	4	10	12
Vid årets slut icke påbörjade	14	629	105
<i>Norrtälje distrikt</i>			
(inkl. i distr. numera ing. spec:enhet)			
Under året tillkomna	10	321	71
» » avslutade	12	188	73
» » inställda eller återkallade	2	42	12
Vid årets slut påbörjade men icke avslutade	8	70	17
Vid årets slut icke påbörjade	20	891	115
<i>Länets återstod (5 distrikt)</i>			
Under året tillkomna	13	439	444
» » avslutade	13	251	331
» » inställda eller återkallade	2	103	106
Vid årets slut påbörjade men icke avslutade	2	69	66
Vid årets slut icke påbörjade	25	682	421

Av siffrorna för Östhammars distrikt framgår att för fritidsändamål har under 1963 avförts (avslutats, inställt eller återkallats) 123 förrättningar undet det att 258 nya tillkommit och att vid årets slut icke mindre än 629 förrättningar icke voro påbörjade. Med samma takt som under 1963 skulle det ta *fem år* för att klara de icke påbörjade förrättningarna (arbetsbalansen) även om icke någon enda ny förrättning skulle tillkomma. Den eftersläpande arbetsbalansen hade på ett år ökat från fyra till fem år för denna typ av avstyckning. Vad angår andra avstyckningar (för permanenta bostäder etc.), vilka ges viss prioritet, har avförts ett antal motsvarande 85 % av de tillkomna. Arbetsbalansen utgjorde med samma beräkningssätt ca 3 1/2 år.

Norrhälje distrikt kunde avföra 72 % av antalet tillkomna avstyckningar för fritidsändamål och arbetsbalansen var nära *fyra år*. För andra avstyckningar avfördes 20 % flera än tillkomna, varför balansen minskade och utgjorde för sådana förrättningar 1 1/3 år.

För länets återstod uppgick arbetsbalansen på samma sätt beräknad till två år för avstyckningar för fritidsändamål och till ett år för andra avstyckningar.

En analys av orsakerna till den ojämna arbetsbelastningen vore på sin plats. All erfarenhet visar att förrättningsverksamheten försvåras och fördröjes genom brist på generalplaner för en översiktlig bedömning av lämpligaste framtida markanvändning och byggnadsplaner som grund för utformning av tomtplatserna. Vidare underlättas fastighetsbildningen i hög grad om tillräcklig hänsyn till plangenomförandet tagits redan vid planens utarbetande. En eftersläpning i planhänseende torde vara särskilt markant i den del av Stockholms län där balansen enligt vad ovan påvisats är mest besvärande.

Arbetsbelastningen och balansen synes vara mycket varierande inom olika distrikt, vilket även belyses av ovan angivna sifferuppgifter. En viss förbättring borde därför kunna åstadkommas genom omdisponering av de befintliga arbetskraftsnormerna. Av olika skäl, bl. a. att en omorganisation av lantmäteridistriktet nyligen verkstälts och därför icke nu bör i mera väsentliga delar rubbas, torde dock icke särskilt mycket vara att vinna på denna väg.

Det synes därför vara nödvändigt att förstärka resurserna med tillskott av ytterligare arbetskraft. I statsverkspropositionen föreslås också viss dylik förstärkning. Denna gäller dock endast biträdande personal och icke den personal, som är kvalificerad att självständigt genomföra förrättningar. Då det föreligger brist på utbildade lantmätare synes det vara nödvändigt att tillgripa andra utvägar. Mot denna bakgrund och då bristen på färdigställda planer för bebyggelsen synes utgöra en starkt bidragande orsak till den prekära arbetsbalansen på många håll, föreslås att lantmäteriet som extra personal t. ex. genom kontraktsanställning till sig får knyta goda arkitekter och vatten- och avloppsingenjörer för att tillsammans med lantmätare bilda team för effektiv planläggning inom dylika områden. Östhammars och Norrhälje lantmäteridistrikt synes därvid böra i första rummet komma i fråga. För de planuppdrag som utförs av dessa team erlägger beställarna (markägarna eller kommunerna) ersättning på vanligt

sätt till lantmäteriet, som genom höjda taxeinkomster i princip torde få täckning för de ökade utgifterna. Härtill kommer ökade taxeinkomster genom underlättad fastighetsbildning.

För budgetåret 1965/66 föreslås att lantmäteriet medges att disponera 300 000 kr. för sådan tillfällig förstärkning av lantmäteriets resurser inom Östhammars och Norrtälje lantmåteridistrikt.

Någon nettokostnad för staten skulle därför inte uppkomma.

För två specialenheter av antytt slag torde kostnaderna för avlöningar och omkostnader kunna beräknas till 300 000 kr. per år. Med detta belopp bör därför anslaget till lantmåteristaten höjas. Motsvarande ökning kan då vidtagas av inkomstposten beträffande lantmåteriväsendet, men då denna är upptagen till en överslagsmässigt till 25 miljoner kr. beräknad post synes någon ändring i staten i detta avseende icke vara påkallad.

Under återopande av det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att höja de i statsverkspropositionen för lantmåteristaten upptagna anslagen med 300 000 kr., avseende inrättande av två specialenheter för upprättande av generalplanen och byggnadsplanen i de av arbetsbalansen mest besvärade lantmåteridistrikten, i första hand Östhammars och Norrtälje distrikt.

Stockholm den 27 januari 1965

Erik Alexanderson

Gunnar Wallmark
